

EXPUNERE DE MOTIVE

Lege privind PARTENERIATUL CIVIL

Căsătoria este o instituție tradițională incontestabilă a societății românești care stă la baza întemeierii familiei. Cu toate acestea, în urma unei analize sociologice atent realizate, constatăm că realitățile societății moderne românești depășesc de facto limitele conceptului de familie tradițională. În acest sens, *se constată o prezență din ce în ce mai semnificativă a unor forme de viață de cuplu ce se situează în afara cadrului legal existent.*

Această stare de fapt are la bază modificarea setului de valori și pricipii după care se ghidează societatea noastră. Acest set de valori face parte dintr-o structură socială complexă ce se dezvoltă în timp, dar a cărei caracteristică principală rămâne fluiditatea și implicit, flexibilitatea și adaptabilitatea la noile realități. Așa cum structura socială în care ne naștem, creștem și trăim ne formează și modelează ca indivizi conform unui set de valori preluat și prelucrat în timp, și noi, ca indivizi ai societății putem modela prin acțiunile noastre, structura socială actuală.

De aceea, modificarea structurii sociale necesită, cel puțin la anumite intervale de timp, o racordare la un cadru legal eficient, pentru a ne putea asigura că nu se crează noi situații ce poziționează indivizii în afara incidenței legii, neasigurându-le astfel, drepturi garantate de Constituție.

Într-o astfel de situație ne aflăm la momentul actual în ceea ce privește viața de cuplu. Observăm frecvent persoane care din diverse motive nu doresc să-și oficializeze căsătoria și altele care doresc acest lucru, dar nu sub forma căsătoriei, nereferindu-ne aici cu precădere la persoanele de același sex. Această situație vizează de fapt întreaga societate românească ale cărei valori și principii s-au modificat în timp.

Numărul cuplurilor care decid să se căsătorească legal s-a diminuat substanțial. Vârsta la care cuplurile se căsătoresc, în cazul în care decid acest lucru, este din ce în ce mai avansată. Există din ce în ce mai mulți copii născuți în afara căsătoriei, chiar dacă părinții lor naturali trăiesc împreună în concubinaj, fără documente care să ateste din punct de vedere legal o uniune de orice natură. Există din ce în ce mai mulți copii în familii monoparentale. În consecință, există din ce în ce mai multe situații și forme ale vieții de cuplu provenite din modificările structurii sociale a societății românești în ansamblul ei, care nu sunt prevăzute de cadrul legal actual și ale căror consecințe duc la un vid legislativ pentru persoanele vizate.

România nu este un caz izolat referitor apariția unor noi forme de cuplu și se înscrie în tendițele europene. De aceea, având în vedere recomandările Curții Europene pentru Drepturile

Omului și deciziile Curții Constituționale a României, considerăm că este un moment oportun pentru promovarea acestei legi.

Pentru a trata corect această situație de fapt ale cărei consecințe sunt incontestabile în raport cu exercitarea unor drepturi și pentru a garanta pe deplin drepturile și libertățile individuale, trebuie creat un cadru legal cuprinzător astfel încât aceste persoane să intre sub incidența legii.

Menționăm că astfel de evoluții există deja în alte sfere juridice. În dreptul penal, legiuitorul a folosit deja sintagma „relații asemănătoare aceloră dintre soți”. În consecință, nu se poate face abstracție de aceste forme de viață de cuplu care există deja și sunt din ce în ce mai prezente și mai numeroase.

În acest context, parteneriatul civil reprezintă un pas înainte pentru reglementarea unor situații și realități nereglementate prin legislația actuală în materie. Chiar dacă parteneriatul civil va genera doar câteva drepturi în plus față de forma de concubinaj deja existentă, în care multe cupluri au ales să trăiască, considerăm că beneficiul este unul important și absolut necesar pentru garantarea drepturilor individuale egale. Reglementarea acestei situații de fapt este necesară din perspectiva persoanelor în cauză și utilă din perspectiva legiuitorului.

Această lege nu face altceva decât să satisfacă nevoile societății actuale și nu face referire la instituția adopției întrucât aceasta este reglementată prin Legea 287/2009, unde se prevede modalitatea legală prin care două persoane pot adopta.

Folosim sintagma „parteneriat civil” deoarece este sintagma utilizată de legiuitor în elaborarea noului Cod Civil și ea se regăsește deja în acesta. Nu dorim prin prezenta lege să reglementăm ceea ce este deja reglementat, ci să aducem un plus legislativ pentru a ne asigura că toți cetățenii beneficiază de drepturi egale și nu sunt discriminați de un vid legislativ.

Prezenta lege se completează cu prevederile Codului Civil, astfel cum este stipulat în cuprinsul legii, făcându-se mențiuni cu privire la derogările de la Codul Civil.

Menționăm că încheierea parteneriatului civil nu poate fi refuzată pe motive de conștiință. Având în vedere că nici Legea 119/1996 și nici noul Cod Civil nu prevăd posibilitatea de refuz în ceea ce privește încheierea căsătoriei din partea ofițerului de stare civilă bazată pe motive de ordin religios, de rasă, de etnie etc, nu considerăm că ar trebui reglementat un asemenea refuz nici în prezenta lege. Mai mult, un astfel de demers ar putea crea un precedent, dezchizând calea unor discriminări ulterioare nejustificate.

Nu există un impact bugetar direct provenit din încheierea parteneriatului civil referitor la costurile ce pot fi estimate la momentul actual. Statul va beneficia de încasări prin perceperea de taxe pentru încheierea parteneriatului civil, iar referitor la drepturile obținute de partener (devine co-asigurat, dobândește pensie de urmaș etc) nu avem date care să ne permită o evaluare de orice natură.

ANDREI GEREA

ION POPA

